Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2026)0228

Provedba Direktive o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda i rizici za sigurnost opskrbe lijekovima

Rezolucija Europskog parlamenta od 18. lipnja 2026. o provedbi Direktive o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda i rizicima za sigurnost opskrbe lijekovima (2026/2652(RSP))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU), a posebno njegove članke 168. i 191.,

– uzimajući u obzir članak 35. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,

– uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2024/3019 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2024. o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda[1] (revidirana Direktiva o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda), koja je stupila na snagu 1. siječnja 2025.,

– uzimajući u obzir Direktivu 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike[2] (Okvirna Direktiva o vodama),

– uzimajući u obzir Direktivu 2006/118/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o zaštiti podzemnih voda od onečišćenja i pogoršanja stanja[3] i Direktivu 2008/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o standardima kvalitete okoliša u području vodne politike i o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage Direktiva Vijeća 82/176/EEZ, 83/513/EEZ, 84/156/EEZ, 84/491/EEZ, 86/280/EEZ i izmjeni Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i

---

1 SL L, 2024/3019, 12.12.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/3019/oj.
2 SL L 327, 22.12.2000., str. 1. ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj.
3 SL L 372, 27.12.2006., str. 19., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/118/oj.

Vijeća[4],

– uzimajući u obzir Odluku (EU) 2022/591 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. travnja 2022. o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2030.[5],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. rujna 2020. naslovljenu „Nestašica lijekova – rješenja za novonastali problem”[6],

– uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije od 26. listopada 2022. o procjeni utjecaja priloženoj Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda (SWD(2022)0541),

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 12. svibnja 2021. naslovljenu „Put prema zdravom planetu za sve – Akcijski plan EU-a: Prema postizanju nulte stope onečišćenja zraka, vode i tla” (COM(2021)0400),

– uzimajući u obzir izvješće Zajedničkog istraživačkog centra od 10. prosinca 2025. naslovljeno „Updated estimation of the costs of quaternary wastewater treatment in the EU – A comparison of cost models” (Ažurirana procjena troškova kvartarnog pročišćavanja otpadnih voda u EU-u – usporedba troškovnih modela),

– uzimajući u obzir rad na Aktu o kritičnim lijekovima koji je u tijeku,

– uzimajući u obzir članak 142. stavak 5. i članak 136. stavak 4. Poslovnika,

A. budući da se člankom 191. UFEU-a utvrđuje da je politika EU-a u području okoliša usmjerena prema postizanju visokog stupnja zaštite, uzimajući u obzir različitost prilika u različitim regijama Unije te da se temelji na načelu opreznosti i na načelu preventivnog djelovanja, načelu da se šteta nanesena okolišu popravlja ponajprije na samom izvoru te na načelu da onečišćivač plaća;

B. budući da je voda presudna za život i čovječanstvo; budući da EU mora učinkovito upravljati postojećim i budućim vodnim resursima i djelotvorno odgovoriti na trenutačne izazove povezane s vodom jer oni izravno utječu na zdravlje ljudi, okoliš i njegove ekosustave te na strateške socioekonomske aktivnosti;

C. budući da mikroonečišćujuće tvari, koje se nalaze u svim vrstama vodnih tijela i koje su otkrivene u svim vodama EU-a, imaju štetne učinke na zdravlje ljudi, uključujući karcinogene učinke i učinke

---

4 SL L 348, 24.12.2008., str. 84., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/105/oj.

5 SL L 114, 12.4.2022., str. 22., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/591/oj.

6 SL C 385, 22.9.2021., str. 83.

endokrine disrupcije, te na vodeni okoliš, čak i u niskim koncentracijama, te doprinose širenju antimikrobne otpornosti; budući da je Svjetska zdravstvena organizacija proglasila antimikrobnu otpornost hitnom globalnom zdravstvenom krizom za koju se predviđa da će do 2050. diljem svijeta uzrokovati više smrtnih slučajeva nego rak; budući da mnoge mikroonečišćujuće tvari iz lijekova završe u vodi prilikom uporabe lijekova, a ne prilikom njihove proizvodnje ili odlaganja;

D. budući da onečišćenje vode, uključujući mikroonečišćujućim tvarima, predstavlja sve veću i ozbiljnu prijetnju za ekosustave, biološku raznolikost te zdravlje ljudi i životinja i da trenutačno Uniju košta više od 75 milijardi EUR godišnje; budući da su komunalne otpadne vode jedan od glavnih izvora onečišćenja vode ako se pravilno ne prikupljaju i ne pročišćavaju; budući da je potrebno ukloniti mikroonečišćujuće tvari iz kontaminiranih otpadnih voda kako bi se izbjegli njihovi opasni učinci na zdravlje i okoliš;

E. budući da se mnoge općine i zajednice u EU-u oslanjaju na filtriranje pitke vode na nasipu, zbog čega opskrba vodom postaje sve više onečišćena mikroonečišćujućim tvarima;

F. budući da troškove primarnog, sekundarnog i tercijarnog pročišćavanja općenito snose javna tijela novcem poreznih obveznika ili putem naknada za vodu; budući da je primjena načela „onečišćivač plaća” iz članka 191. UFEU-a na pročišćavanje vode prvi put uvedena u revidiranoj Direktivi o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda;

G. budući da se Direktivom o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda utvrđuje pravni okvir za prikupljanje, pročišćavanje i ispuštanje komunalnih otpadnih voda te ispuštanje biorazgradivih otpadnih voda iz određenih industrijskih sektora, budući da je cilj revidirane Direktive o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda smanjiti onečišćenje vode, uključujući mikroonečišćujućim tvarima, i zaštititi kvalitetu vode diljem EU-a; budući da se mikroonečišćujuće tvari u otpadnim vodama učinkovito ne uklanjaju konvencionalnim pročišćavanjem otpadnih voda; budući da se revidiranom Direktivom uvodi obveza kvartarnog pročišćavanja otpadnih voda, čime se uklanjaju mikroonečišćujuće tvari i tako osigurava visoka razina zaštite zdravlja i okoliša, u skladu s pristupom „Jedno zdravlje”; budući da se revidiranom Direktivom o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda zahtijeva sustavna nadogradnja na kvartarno pročišćavanje u velikim postrojenjima za pročišćavanje koja opslužuju više od 150 000 osoba (tj. u velikim gradovima jer su to žarišne točke ispuštanja mikroonečišćujućih tvari) te se zahtijeva nadogradnja manjih postrojenja za pročišćavanje samo ako se nalaze u rizičnim područjima;

H. budući da je provedba kvartarnog pročišćavanja postupna, počevši od prosinca 2033., kada će trebati nadograditi samo 20 % većih postrojenja i 10 % manjih postrojenja, a da će se potpuna provedba

postići do prosinca 2045.; budući da je potrebno uvesti kvartarno pročišćavanje kao dodatno i napredno pročišćavanje komunalnih otpadnih voda radi uklanjanja najšireg mogućeg spektra mikroonečišćujućih tvari kako bi se smanjile te onečišćujuće tvari i zaštitili javno zdravlje i okoliš; budući da uvođenje kvartarnog pročišćavanja predstavlja najskuplju komponentu Direktive;

I. budući da je načelo „onečišćivač plaća” pravno obvezujuće načelo sadržano u članku 191. UFEU-a i da mu je cilj osigurati da oni koji su odgovorni za štetu u okolišu snose troškove sprečavanja, kontrole i otklanjanja tog onečišćenja, a ne porezni obveznici ili šire društvo;

J. budući da je cilj proširene odgovornosti proizvođača internalizacija vanjskih učinaka na okoliš i da se njome potiče proizvođače da uzmu u obzir okolišne aspekte tijekom cijelog životnog ciklusa proizvoda, od faze osmišljavanja do kraja životnog vijeka, uz učinkovitu provedbu načela „onečišćivač plaća”; budući da je većina postojećih programa proširene odgovornosti proizvođača razvijena u kontekstu tokova otpada iz točkastih izvora koje je moguće identificirati, u kojima proizvođači mogu učinkovito organizirati, pratiti i kontrolirati sustave prikupljanja i obrade;

K. budući da se lijekovi razvijaju i odobravaju s ciljem liječenja pacijenata; budući da su procjene rizika za okoliš nužan kriterij za odobravanje lijekova, ali rizik za okoliš nije dio procjene omjera koristi i rizika pri odobravanju lijekova;

L. budući da podaci i analize Komisije i Zajedničkog istraživačkog centra pokazuju da su lijekovi i kozmetika izvor najvećeg udjela potencijalno štetnih i teško biorazgradivih tvari pronađenih u otpadnim vodama; budući da određeni nositelji odobrenja za stavljanje u promet izvješćuju da se toksična opterećenja koja se pripisuju određenim proizvodima u tim analizama razlikuju od podataka iz procjena rizika lijekova za okoliš;

M. budući da su revizijom Direktive o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda uvedene odredbe o proširenoj odgovornosti proizvođača u skladu s načelom „onečišćivač plaća”, kojima se zahtijeva da najmanje 80 % troškova kvartarnog pročišćavanja pokriju glavni sektori za koje je utvrđeno da su odgovorni za ispuštanje onečišćujućih tvari, odnosno farmaceutska i kozmetička industrija;

N. budući da je uvođenje kvartarnog pročišćavanja najskuplja komponenta Direktive;

O. budući da procjene troškova država članica znatno premašuju troškove koje je predvidjela Komisija u svojoj procjeni učinka (npr. Njemačka i Španjolska prijavile su troškove koji su nekoliko puta veći);

P. budući da je cilj proširene odgovornosti proizvođača financirati

uklanjanje mikroonečišćujućih tvari iz otpadnih voda i poticati razvoj manje toksičnih, biorazgradivijih proizvoda koji su izuzeti iz prakse proširene odgovornosti proizvođača; budući da sustav proširene odgovornosti proizvođača potiče i nagrađuje inovacije u razvoju i upotrebi manje štetnih tvari u predmetnim sektorima;

Q. budući da je pristup sigurnim, učinkovitim i cjenovno pristupačnim lijekovima temelj sustava javnog zdravlja EU-a i da se sigurnost opskrbe lijekovima u EU-u mora zaštititi;

R. budući da bi zbog primjene proširene odgovornosti proizvođača, prema procjeni učinka kojeg je provela Komisija i neovisnim podacima, potencijalno došlo do samo marginalnog povećanja troškova proizvoda ili smanjenja profitnih marži industrija koje stavljaju proizvode na tržište Unije i ne bi se ugrozila cjenovna pristupačnost, raspoloživost ili dostupnost tih proizvoda na tržištu EU-a;

S. budući da procjene troškova nekih tijela država članica premašuju one navedene u procjeni učinka Komisije (npr. Njemačka i Španjolska prijavile su troškove koji su nekoliko puta veći); budući da su procjenu učinka Komisije osporili i određeni dionici, posebno u pogledu okolišnog doprinosa lijekova i kozmetike te izračuna učinaka na cijene lijekova; budući da je Zajednički istraživački centar Komisije proveo drugu studiju čija je svrha bila pojasniti i dodatno istražiti moguće troškove koje bi trebali pokriti industrijski sektori na koje se odnosi Direktiva; budući da su u toj novoj studiji u velikoj mjeri potvrđeni prethodni podaci i nalazi;

T. budući da je činjenica da je Komisija pripisala oko 92 % opterećenja mikroonečišćujućim tvarima farmaceutskim i kozmetičkim proizvodima dovedena u pitanje na temelju metodoloških i znanstvenih razloga, posebno s obzirom na to da nije provedena temeljita analiza posljedica na pristup pacijenata i nacionalne proračune za zdravstvenu skrb; budući da taj propust posebno utječe na cijeli farmaceutski ekosustav, koji obuhvaća inovativne i generičke lijekove te lijekove koji nisu zaštićeni patentom, i koji je kao cjelina temelj za pristup pacijenata, sigurnost opskrbe i dugoročnu održivost europskih zdravstvenih sustava, a istodobno podupire ulaganje u istraživanje i razvoj te proizvodni otisak o kojem ovisi strateška autonomija Europe u području zdravlja;

U. budući da generički lijekovi čine gotovo 70 % lijekova koji se izdaju u EU-u[7] i da su ključni za održivost zdravstvenog sustava; budući da proizvođači generičkih lijekova obično posluju prema strogim okvirima za određivanje cijena i prema gospodarskom modelu koji uključuje velike količine i niske marže, što ograničava njihovu sposobnost apsorpcije dodatnih regulatornih troškova, te stoga mogu

---

7 Komunikacija Komisije od 24. listopada 2023. naslovljena „Addressing medicine shortages in the EU” („Rješavanje problema nestašice lijekova u EU-u”) (COM(2023)0672).

biti osjetljiviji na povećanje troškova, što zahtijeva pomno praćenje provedbe Direktive;

V. budući da se generički lijekovi temelje na istom aktivnom sastojku kao i referentni lijek, što proizvođačima generičkih lijekova otežava rješavanje problema onečišćenja na izvoru;

W. budući da se posljednjih godina nestašica lijekova u EU-u pogoršala i da predstavlja rizik za skrb o pacijentima; budući da je EU i dalje u velikoj mjeri ovisan o trećim zemljama kad je riječ o aktivnim farmaceutskim sastojcima; budući da EU poduzima korake za rješavanje problema nestašice lijekova i sigurnosti opskrbe, među ostalim revidiranim općim zakonodavstvom o lijekovima i Aktom o kritičnim lijekovima;

X. budući da se revidiranom Direktivom o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda državama članicama omogućuje fleksibilnost u osmišljavanju programa proširene odgovornosti proizvođača i uspostavljanju metodologija za izračun doprinosa, čime im se omogućuje da osmisle programe proširene odgovornosti proizvođača na način kojim se osigurava proporcionalnost i izbjegavaju neželjene posljedice, uključujući rizike za opskrbu lijekovima, a time se postiže ravnoteža između ciljeva javnog zdravlja i odgovornosti za okoliš;

Y. budući da su prema članku 10. revidirane Direktive o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda okviri za praćenje i provedbu obvezni te moraju zajamčiti da se propisno nadziru učinci Direktive, među ostalim na cijene lijekova;

Z. budući da se u uvodnoj izjavi 20. revidirane Direktive o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda potvrđuje da se Direktivom već predviđa redovita evaluacija na temelju podataka o praćenju i znanstvenih dokaza, uključujući mogućnost ažuriranja područja primjene sustava prema potrebi, čime se pruža dostatna fleksibilnost unutar postojećeg pravnog okvira bez potrebe za ponovnim razmatranjem Direktive;

AA. budući da se revidiranom Direktivom o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda od Komisije zahtijeva da provede sveobuhvatnu evaluaciju do kraja 2033. i ponovno do kraja 2040., čime se pruža prilika za razmatranje učinaka Direktive i, prema potrebi, predlaganje prilagodbi;

AB. budući da Komisija procjenjuje da bi čak i u scenariju potpunog prijenosa troškova učinak na cijene lijekova do 2045. iznosio od 2,64 EUR do 3,20 EUR godišnje po osobi; tu je procjenu, u kojoj je uzet u obzir konačni tekst koji su donijeli suzakonodavci, potvrdio i Zajednički istraživački centar u prosincu 2025.;

AC. budući da je Direktivom predviđen dugotrajan vremenski okvir za provedbu, pri čemu se određene odredbe ne primjenjuju u potpunosti do 2045., čime se omogućuje dovoljno vremena za postupnu i

uravnoteženu provedbu Direktive i njezinih obveza kvartarnog pročišćavanja, odnosno pokrivenost od 20 % do 2033., 60 % do 2039. i potpunu pokrivenost do 2045.; budući da se Direktivom državama članicama daje dovoljno vremena za prilagodbu ugovornih cijena putem novih natječajnih postupaka za nabavu lijekova;

AD. budući da je, prema ocjeni učinka Komisije i studiji Zajedničkog istraživačkog centra, čak i u scenariju potpunog prijenosa troškova posljedično povećanje cijene lijekova i dalje neznatno u usporedbi s troškom nedjelovanja jer znatni dugoročni rashodi za zdravstvenu skrb zbog bolesti povezanih s izloženošću mikroonečišćujućim tvarima, koje posebno uključuju rak, već u znatno većoj mjeri opterećuju sustave javnog zdravstva i očekuje se da će ti rashodi bitno porasti;

AE. budući da se troškovi povezani s doprinosima za kvartarna pročišćavanja temelje na proizvodima koji su stavljeni na tržište, što uključuje sve proizvode, bez obzira na to jesu li proizvedeni unutar ili izvan EU-a, te da se obveza proširene odgovornosti proizvođača jednako primjenjuje na sva poduzeća koja stavljaju proizvode na tržište EU-a, čime se osiguravaju jednaki uvjeti i sprečavaju nepoštene konkurentske prednosti; budući da je stoga cilj Direktive da se njome ne stvaraju učinci narušavanja tržišta ni nepovoljni učinci za proizvođače iz EU-a i ukupnu konkurentnost sektora; budući da je vrlo važno osigurati da svi uvezeni proizvodi ispunjavaju obveze proširene odgovornosti proizvođača te da financiraju troškove tih obveza, uključujući sve male privatne pošiljke, poput internetskih narudžbi;

AF. budući da procjena učinka Komisije pokazuje da bi se, u nedostatku proširene odgovornosti proizvođača, procijenjeni godišnji troškovi kvartarnog pročišćavanja od oko 1,186 milijardi EUR godišnje do 2040. morali pokriti prvenstveno višim naknadama za vodu i iz javnih proračuna, čime bi se troškovi onečišćenja preusmjerili s industrije na građane i porezne obveznike i nepravedno opteretila kućanstva, uključujući ona najosjetljivija;

AG. budući da je provedba programa proširene odgovornosti proizvođača potrebna kako bi se osigurala pravna i financijska sigurnost, posebno za javna tijela, kako bi se osigurala potrebna ulaganja u infrastrukturu za otpadne vode radi ispunjavanja ciljeva u području okoliša i javnog zdravlja te kako bi se osiguralo da građani i potrošači vode ne snose financijske troškove onečišćenja za koje nisu odgovorni;

AH. budući da se novi standardi kvalitete okoliša, posebno devet farmaceutskih standarda kvalitete okoliša u skladu s Okvirnom direktivom o vodama, ne mogu postići bez naprednog i dodatnog pročišćavanja vode;

AI. budući da se revidiranom Direktivom o pročišćavanju komunalnih

otpadnih voda Komisiju obvezuje da na temelju rezultata praćenja komunalnih otpadnih voda i najnovijih znanstvenih podataka redovito ocjenjuje bi li u sustav proširene odgovornosti proizvođača trebalo uključiti druge proizvode; budući da bi Komisija trebala predstaviti prvu službenu reviziju najkasnije do 2033.;

1. ponovno potvrđuje svoju snažnu potporu okolišnim ciljevima i provedbi revidirane Direktive o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda u skladu s utvrđenim rokovima te naglašava potrebu za smanjenjem i rješavanjem problema onečišćenja vode, uključujući mikroonečišćujuće tvari;

2. ističe potrebu za boljom zaštitom zdravlja ljudi i okoliša u okviru ambicioznog pristupa rješavanju problema onečišćenja iz svih izvora, te za napretkom prema postizanju netoksičnog okoliša, uključujući posebno potrebu za rješavanjem problema onečišćenja opasnim mikroonečišćujućim tvarima, koje predstavljaju znatnu i akutnu prijetnju zdravlju i okolišu;

3. podsjeća da bi se politika zaštite okoliša trebala temeljiti na načelima opreznosti i preventivnog djelovanja, na načelu da bi se šteta nanesena okolišu trebala uklanjati u prvom redu na samom izvoru te na načelu da onečišćivač plaća;

4. naglašava da je uvođenje kvartarnog pročišćavanja potrebno za zaštitu zdravlja i ekosustava te za borbu protiv novih rizika, kao što je antimikrobna otpornost; u tom pogledu ističe da je proširena odgovornost proizvođača najučinkovitiji alat za provedbu načela „onečišćivač plaća” kako je utvrđeno u članku 191. stavku 2. UFEU-a i za osiguravanje dostatnih sredstava za potrebno pročišćavanje komunalnih otpadnih voda;

5. prima na znanje razlike između procjena troškova iz procjene učinka Komisije i onih izrađenih u javnim procjenama nakon donošenja Direktive, posebno u Njemačkoj i Španjolskoj; nadalje, prima na znanje zabrinutost dionika u pogledu pouzdanosti metodologije koja se upotrebljava za pripisivanje toksičnih opterećenja i zabrinutost zbog razlika između podataka kojima se koristi Komisija i podataka o procjeni rizika za okoliš dostavljenih Europskoj agenciji za lijekove u postupku odobrenja za stavljanje u promet; smatra da bi ta pitanja trebalo temeljito riješiti kako bi se osigurala pouzdanost činjenica na kojima se temelje analize troškova kvartarnog pročišćavanja i programa proširene odgovornosti proizvođača; napominje, međutim, da različite metodologije koje se primjenjuju na studije mogu objasniti neke razlike te naglašava da je Zajednički istraživački centar nedavno ponovno potvrdio točnost procjene učinka;

6. poziva Komisiju da do kraja 2026. provede novu procjenu učinka u kojoj će se utvrditi popis tvari prisutnih u komunalnim otpadnim vodama, provjeriti troškovi kvartarnog pročišćavanja i pripisivanje odgovornosti relevantnim sektorima u skladu s načelom „onečišćivač

plaća” te utvrditi mogući učinak na dostupnost, priuštivost i pristupačnost lijekova, posebno generičkih i kritičnih lijekova te njihovih aktivnih tvari; smatra da bi države članice preko Odbora za farmaceutiku za humanu primjenu, te Europska agencija za okoliš i Europska agencija za lijekove trebale biti na odgovarajući način uključene u studiju u okviru svojih područja nadležnosti; poziva Komisiju da ubrza, ako je to potrebno na temelju rezultata procjene učinka, evaluaciju raspodjele tvari te da po potrebi odmah preraspodijeli obveze proširene odgovornosti proizvođača na sektore koji su utvrđeni kao odgovorni; poziva Komisiju da do kraja srpnja 2026. objavi komunikaciju u kojoj će obavijestiti države članice o neovisnoj studiji i fleksibilnostima u okviru Direktive kako bi se osigurala dostupnost, raspoloživost i cjenovna pristupačnost lijekova te da poduzme potrebne mjere za praćenje sigurnosti opskrbe lijekovima i pripravnosti za krizu te kako bi se izbjegle neželjene posljedice za opskrbu lijekovima, uključujući posljedice koje proizlaze iz odredbi o proširenoj odgovornosti proizvođača; smatra da bi Komisija, ako rezultati procjene učinka pokažu znatan rizik za priuštivost, dostupnost i pristupačnost lijekova, posebno kritičnih i generičkih lijekova, trebala brzo donijeti zaštitne mjere kako bi se zajamčila sigurnost opskrbe tim lijekovima, uključujući privremenu obustavu obveza proširene odgovornosti proizvođača;

7. poziva Komisiju da ostvari napredak u donošenju provedbenih akata o području primjene obveza povezanih s kvartarnim pročišćavanjem kako bi se državama članicama, operatorima sustava otpadnih voda i relevantnim dionicima pružila jasnoća u pogledu povezanih troškova;

8. naglašava da se troškovi povezani s naprednim pročišćavanjem otpadnih voda ne bi trebali preusmjeriti na porezne obveznike i potrošače vode, već bi ih trebali pravedno i razmjerno snositi sektori koji doprinose onečišćenju voda;

9. poziva na privremenu obustavu („zaustavljanje sata”) odredbi o proširenoj odgovornosti proizvođača, obveza kvartarnog pročišćavanja i povezanih financijskih obveza dok Komisija ne dovrši studiju i ne ocijeni njezine zaključke;

10. ističe da se obveza proširene odgovornosti proizvođača jednako primjenjuje na sva poduzeća koja stavljaju proizvode na tržište EU-a, bez obzira na to jesu li proizvedeni unutar ili izvan EU-a, kako bi se osigurali jednaki uvjeti i spriječile nepoštene konkurentske prednosti; poziva Komisiju da pojasni kako će proizvođači izvan EU-a ispunjavati obveze proširene odgovornosti proizvođača da bi se izbjeglo narušavanje tržišnog natjecanja i zajamčili jednaki uvjeti;

11. naglašava da nestašice lijekova već predstavljaju velik izazov u EU-u, koji i dalje raste; ističe potrebu za zaštitom kapaciteta EU-a za farmaceutsko istraživanje, razvoj i proizvodnju te otpornosti lanca opskrbe;

12. prepoznaje poseban slučaj generičkih lijekova i pristupa liječenju općenito te poziva Komisiju i države članice da pažljivo i kontinuirano prate učinak Direktive na priuštivost, dostupnost i pristupačnost tih lijekova, kako je propisano revidiranom Direktivom o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda, s ciljem izbjegavanja neželjenih poremećaja ili povećanja cijena;

13. podsjeća da se Direktivom predviđa fleksibilnost i mogućnost primjene razmjernih mjera kako bi se osiguralo da obveze proširene odgovornosti proizvođača ne ugrožavaju priuštivost, dostupnost ili pristupačnost lijekova; poziva države članice da pri osmišljanju i provedbi nacionalnih programa proširene odgovornosti proizvođača pažljivo procijene i riješe sve propisno obrazložene probleme potkrijepljene dokazima povezane s neželjenim posljedicama Direktive, s posebnim naglaskom na generičkim lijekovima; podsjeća na obvezu Komisije da prati učinke na priuštivost, dostupnost i pristupačnost lijekova i izvješćuje o njima te da osigura sveobuhvatnu evaluaciju do kraja 2033. i ponovno do kraja 2040.;

14. konstatira izazove povezane s korištenjem poticaja zbog složenosti izmjena formulacija lijekova, koje mogu zahtijevati opsežna istraživanja ili nova odobrenja za stavljanje u promet, posebno za generičke lijekove;

15. u tom pogledu podsjeća da se od Komisije zahtijeva da redovito ocjenjuje treba li druge proizvode i sektore koji imaju znatan utjecaj na toksično opterećenje u otpadnim vodama uključiti u sustav proširene odgovornosti proizvođača kako bi se osiguralo da se povezani troškovi pravedno pripisuju i da ne padaju na teret građana i potrošača vode;

16. podržava istraživanje i inovacije u području okolišno održivih farmaceutskih proizvoda i naprednih tehnologija za pročišćavanje otpadnih voda;

17. podsjeća da je u skladu s pristupom „Jedno zdravlje” zaštita zdravlja ljudi, životinja i okoliša intrinzično povezana i isprepletena; ističe da se pristup lijekovima i zaštita okoliša moraju ostvarivati istodobno, a da se pritom ne dopusti da se jedno područje koristi kao izgovor za smanjenje ambicija u drugome;

18. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica.